

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

Պ Ո Ղ Ի Կ Տ Ո Ս

(Շարունակութիւն նախորդ Թիւիւն)

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Այո՛, այո՛, աւա՛ղ, ինքն է, մեր Հըռոփմը երբեք
Ձէ ունեցած քան զինք մեծ սիրտ, ու քան զինք պարկեշտ մէկն.
Այլ դուն գիտես այդ ամէնն. աւելորդ է խօսիլս ա՛լ.
Ձայն սիրեցի. արժանի էր ան սիրոյ կատարեալ:
Սակայն երբ բախտն իրեն հետ չէ՝ արժանիքն ի՛նչ է որ:
Երկրորդով էր շատ հարուստ. առաջինով չըբաւոր:
Ու բարեսիրտ տարփածուի մ՛համար՝ որ իր հօրն է մօտ,
Կընճիւ մ՛է այդ արդարեւ, անյաղթելի խոյրնդոտ:

Ս Տ Ր Ա Գ Ո Ն Ի Կ Է

Սակայն առիթ պատուական՝ արիւթեան հագուադէպ.

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Ոյ. անիմաստ եւ յիմար դիմադրութեան մը ըստէպ.
Աղջիկ մ'ատկէ ի՛նչ օգուտ ալ թէ քաղել նըրկրտի,
Ինքնախաբի՛ն համար լոկ քաջութեան գործ մ՛է ատի:
Տարփատենչիկ իմ այդ սէքս, տածուած հանդէպ Սեւերի,
Յուսալ կուտար որ հայրս ինձ տար ամուսին մը բարի,
Իրմո՛վ գրաւուած միտքս իսպառ, չըզգացի օր մը երբեք՝
Թէ աչքերս ինչ անոյշ դաւ սարքեր էին սըրտիս հէք.
Ձգացումներուս, իղծերուս, խոկմունքիս տէր էր դարձեր,
Գիտէր թէ ի՛նչ կար իմ ներսս, ի՛նչ ցաւ, ի՛նչ դառըն խոցեր.
Կը հեծէինք ի միասին, մեր տըխուր բախտը լալով.
Ան յոյսի տեղ ունէր միշտ միայն արցունք հոգեխռով:
Բայց հակառակ մեր այսքան հառաչանքին ու լացին,
Հայրս ու պարտուցս ըզգացումը անողոք մընացին:
Հետեւելու համար հօրս՝ պաշտօնավայրն իր այս նոր:
Ինքն, յուսահատ, հեռացաւ, գնաց խառնուիլ բանակին,
Վըսեմ մահուան մ՛համբաւին լեցուած սիրովն անձկագին:
Գիտես մնացեալը անշուշտ. հոս գալէս ոչ շատ յետոյ,
Տեսայ Պողիկտը. իրեն թըւեր էր անձրս հաճոյ:

Որովհետեւ ազնուական դասուն մէջ դիրք ունէր ան,
Փափաքեցաւ հայրըս որ զիս տայ անոր տիկնութեան.
Կը խորհէր թէ խնամութեամբն անոր ինքն ա'լ աւելի
Պիտի նկատուէր՝ ամէնքէն՝ պատկառելի, յարգելի:
Հաւանութիւն տուաւ սիրոյն. ու հարսանիք կընքեցին:
Համարելով առաջաստն անոր՝ այլ եւս ինձ բաժին,
Պարտք սեպեցի նըւիրել իրեն՝ հոգւովս ի միասին,
Ինչ որ ընական ըզգացմամբ տըւեր էի ես միւսին:
Եթէ խօսքիս ապացոյց կ'ուզես՝ նայէ՛ երկիւղիս,
Որով իմ այս չար օրուան մէջ համակուած է հոգիս:

Ս Տ Ր Ա Դ Ո Ն Ի Կ Է

Օ՛հ, բացորոշ է թէ ո՛րքան կը սիրես դուն միշտ զայն.
Գեզի այդքան վախ ազդող երազը ի՛նչ է սակայն:

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Այն տարաբախտ Սեւերո՛սը ես տեսայ այս գիշեր.
Վըժժալնդրութիւնը ձեռքին, աչքերէն կրակ կը հոսէր:
Զունէր երկայն հանդերձներն այն մահազգեստ, տըխրական,
Զորս մեռելներն կը հագնին, գերեզմանէն երբ դուրս գան.
Մարմինը չէր ծակծրկուած վէրքերովն այն փառապանծ,
Որ կ'առնուն կեանքն ու կուտան տեղն յիշատակ մ'անմոռաց:
Ան յաղթական մ'էր կարծես. իր կառքին վրայ դէմքն անոր
Հըռովմ մըտնող Կեսարի մը կը նմանէր փառաւոր:
«Մէրն այն՝ որ իմ իրաւունքս էր՝ տա՛ր որու որ կ'ուզես».
Այսպէս ծայնեց, մինչ սոսկմամբ կը նայէի իրեն ես.
«Գիտցի՛ր, սակայն, թէ այս օրը դեռ չեղած իրիկուն,
«Քան զիս այն լաւ համարած մարդուդ վրայ լաս պիտի դուն»
Սապանեցայ այս խօսքէն. հոգիս պատեց խռովք նորէն.
Ամբող մ'՝ յետոյ՝ ամբարիշտ քրիստոնէից աղանդէն,
Փութացնելու համար ելքն այս մահահոտ խօսքերուն,
Պողիկտոսն ոտքը նետեց իր ահաւոր թըշնամոյն:
Անմիջապէս հայրս անոր ես կանչեցի օգնութեան.
Աւա՛ղ, սակայն, ինչ որ զիս այն տեղ ընկեց նոյն հետայն,
Տեսայ որ հայրս ալ, դաշոյն մը բրնձած, ներս կը մըտնէր՝
Հարուածելու կուրծքն անոր, բարձրացուցած՝ ձեռքը վեր:
Սաստիկ վիշտէս՝ պատկերն այդ տեսայ պըղտոր ու խառնակ.
Պողիկտոսի՝ կըշտացուց արիւնն ամէն կիրք ցըյազ:
Զեմ գիտեր ի՛նչպէս եւ ե՛րբ ըսպանեցին անոնք զայն.
Թէ օգնեցին ամէնքն իր մահուան՝ գիտեմ զայդ սակայն:
Ա՛յս է երազն իմ ահա.

Ս Տ Ր Ա Դ Ո Ն Ի Կ Է

Ստուգել տըխուր կը գրտնեմ.
 Բայց հարկ է որ վախերուն այդ՝ հոգիդ լաւ դընէ դէմ:
 Այո՛, տեսիլքը կըրնայ առթել չափով մը սոսկում.
 Սակայն, պէտք չէ պատճառէ անդէճներ այդքան տըրտում.
 Միթէ կ'վախնա՞ս մեռելէ մ', ահ կ'ազդէ՞ք քեզ արդեօք հայրդ՝
 Որ կը սիրէ ամուսինդ, զոր կը յարգէ եւ քու այրդ.
 Եւ որուն քաջ ընտրութեամբն էր որ իրենն եղար դուն,
 Որ ունենաս՝ իրմով՝ հոս պաշտպան մը ժիր եւ արթուն.

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Հայրս ալ այդպէս կ'ըսէր, վիշտըս ծաղրելով շատ անգամ:
 Քրիստոնէից դաւերէն եւ խայծերէ՛ն կը վախնամ.
 Ամուսնոյս վրայ մըղելով իրենց խուժանը՝ կըրնան
 Վրէժն առնուլ հօրս իրենցմէ թափել տուած այնքան արեան.

Ս Տ Ր Ա Դ Ո Ն Ի Կ Է

Աղանդ մըն են անըզգամ, մեհենապիղծ, ամբարիշտ.
 Դիւթիւթիւն ալ կը խառնեն զոհերնուն մէջ իրենց միշտ:
 Մոլուցքնին մէկ նըպատակ ունի. քանդել լոկ բազին.
 Դի'ց ուղղւած է ան սոսկ, իսկ մարդերէն՝ ոչ մէկին.
 Ուրիշներն ի՛նչ խըստութիւն ալ ցուցընեն իրենց դէմ,
 Կը տառապին անտըրտունջ, ու կը մեռնին զուարթադէմ:
 Յորմէհետէ պետութեան դէմ դաւադիր կը նկատուին,
 Մարդասպան չէ բըռնըւած իրենցմէ դեռ եւ ոչ մին:

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Լուռ կեցիր, հայրս է եկողն.

Գ. Տ Ե Ս Ի Լ

ՓԵԼԻՔՍ, ԱԼՊԻՆ, ՊԱԻՂԻՆԷ, ՍՏՐԱԴՈՆԻԿԷ

Փ Ե Լ Ի Ք Ս

Ա՛խ, քու երազըդ, ա՛ղջիկ,
 Զիս ալ քեզ պէս կը սուգէ մտատանջութեանց մէջ սաստիկ.
 Ու կը վախնամ որ հեռու չէ կատարումն ալ անոր.

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Սակայն, ո՛ւսկից ինկաւ սիրտդ յանկարծ երկիւղ մ'այդպէս նոր.

Փ Ե Լ Ի Ք Ս

Սեւերոս ողջ է.

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Բայց ի՞նչ կ'ըլլայ կեանքէն իր՝ մեզի:

Փ Ե Լ Ի Ք Ս

Զե՞ս գիտեր թէ սիրելին է ան կայսեր, Դեկոսի.

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

*Փըրկելէն վերջ անոր կեանքը ձեռքերէն թըշնամւոյն,
Իր իրաւունքն է անշուշտ յուսալ պատուոյ բարձրագոյն:
Բախտը՝ որ քաջ սիրտերուն շատ անգամ սէր ցոյց չի տար,
Կը յօժարի երբեմն ալ վարուիլ անոնց հետ արդար.*

Փ Ե Լ Ի Ք Ս

Ինքն է, կուգայ.

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Ի՞նք կուգայ.

Փ Ե Լ Ի Ք Ս

Դուն կը տեսնես հիմակ զայն:

Պ Ա Ի Ղ Ի Ն Է

Զարմանալի՜. ինչպէս դուն կըրնաս գիտնալ զայդ, սակայն.

Փ Ե Լ Ի Ք Ս

*Ալպին տեսեր է զանի՝ սա մեր մօտի դաշտին քով,
Կուգայ եղբր անիկա դրանիկներու մեծ խումբով,
Որ ցուցնէ մեզ թէ ինչ է այժմ իր դիրքն ու պատիւ:
Պատմէ՛, սակայն, Ալպին, դուն պատմէ՛ լրսածդ հոս լըրիւ:*

(Շարունակելի)

